

La botiga poètica i el llarg adéu del capgròs a la intempèrie

El Ingenio penja el cartell de “liquidació per jubilació” i se suma a la llista de comerços emblemàtics de Barcelona que es veuen obligats a abaixar la persiana

TONI VALL

Pollastres de goma, màscares, capgrossos, marionetes, barrets, maraques, fanalets, diàbolos, titelles de dit, disfresses, nassos de pallaso, confeti, serpentines, trompetes, jocs de màgia, globus –tones de globus–, pilotetes, bromes per fer pets, dents de Dràcula, ulleres de cul de got, botzines del Harpo Marx, perruques, calidoscopis, bitlles, espanta-sogres, monocicles, joguets de llauna i ales d’angelet. Tot l’article podria ser una llista i no caldria explicar gran cosa més. El Ingenio, la botiga d’articles de festa del carrer Rauric, tanca. Una més a afegir a aquesta plaga tenebrosa de comerços històrics que se’n van pel pedregar sense que ningú mogui un dit. Això ha passat tota la vida, esclar. Tota la vida hi ha hagut negocis que tanquen, empresaris que abaixen la persiana perquè es jubilen, perquè s’arruïnen o senzillament perquè així és la vida. Però en els nostres temps la ferida és més sagnant.

La nova llei d’arrendaments urbans i la consegüent pujada de lloguers s’ha acarnissat amb comerços històrics. Tanquen cinemes. Mango i Zara colonitzen la ciutat. I en un petit carrer de Ciutat Vella un capgròs compta els dies que li queden a la intempèrie. A la paret del carrer i penjades al sostre del rebedor hi ha les quatre majúscules de color vermell regalades per Joan Brossa, bon amic de la

botiga. *Les lletres gimnastes*, va anomenar-les. També hi ha una placa a terra: “L’Ajuntament de Barcelona, en reconeixement als serveis a la ciutat (1838-1993)”. Són rastres que assenyalen pedigrí i fan més profunda la ferida de la indolència.

La Rosa Cardona, la propietària –tercera generació familiar–, ha decidit jubilar-se i m’explica que no ha trobat continuador. Ni a la família ni fora. “Volia acabar amb dignitat”, precisa. I la dignitat volia dir no traspasar el negoci a algú que no se l’estimés com ella i el conver-

tís en una fàbrica de xurros qualsevol. Caldria que fos algú amb interès i implicació per l’artesania però també amb l’instint comercial necessari per continuar el negoci. Les il·lusions per aconseguir-ho s’han anat difuminant amb el temps. Ja fa uns quatre anys que dona voltes al comiat –“Porto el dol tan bé com puc”–, que es materialitzarà abans d’acabar aquest any.

A El Ingenio tot el mobiliari és d’època. Si algun calaix s’escantona, l’arreglen. Si algun prestatge s’envelleix, l’envernissen de nou. El taulell i les vi-

trines són intocables. No hi ha hagut mai discussió sobre això. L’estètica i el cerimonial existeixen per alguna cosa i és de mala educació contradir la seva sagrada litúrgia. De fet, tot l’interior i la façana són patrimoni protegit però la Rosa no pot evitar un cert lament quan reflexiona sobre la poca sensibilitat que les administracions demostren per conjugar amb eficiència i sentit comú el verb *protegir*. Pronuncia paraules com *carisma* i *personalitat* aplicades a una ciutat que aviat no existirà, que serà fum enmig de velles parets centenàries transitades per riudes de turistes.

Història i patrimoni

M’ensenya l’obrador on, des de fa dècades, fabriquen els capgrossos. És un santuari majestuós, on es respira història i patrimoni, un indret quasi màgic, ple fins al sostre de vells motlles de guix, de capgrossos antics i andròmines valuoses. La Rosa ho té tot catalogat i valorat. Li agradaria que quan el negoci tanqui tot aquest material quedi en bones mans, vagi a parar a algú capaç d’estimar-ho com es mereix. Igual com ho feia el seu amic Brossa cada vegada que ella li preguntava: “Joan, per què t’agrada tant El Ingenio?” “Perquè és un poema, Rosa!”, li etzibava. La punyent poètica dels adéus.■